

Deu

Chapter 4

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1
מְלִמְדִּים אֲשֶׁר אֲנִי הַמְשַׁפְּטִים וְאֵל-הַחֻקִּים אֶל-שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה נִינַוַּפֻּנְדִּישָׁא מִמִּי אַמְבַּזוּ הַחֻקִּים נַא-אַמְרִי - סִיקִיָּא יִשְׂרָאֵל נַא-סַסָּא
ninawafundisha mimi ambazo hukumu na-amri - sikia Israeli Na-sasa
[H3925](#) [H0595](#) [H4941](#) [H0413](#) [H2706](#) [H0413](#) [H8085](#) [H3478](#) [H6258](#)

אֲתֶכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְוֶוּ וּבְאַתָּם אֲנִי וְיִרְשָׁתֶם וְיִרְשָׁתֶם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֲתֶכֶם
Yahwe ambayo nchi - na-muimiliki na-mwingie mwishi ili kufanya ninyi
[H3068](#) [H0776](#) [H0853](#) [H3423](#) [H0935](#) [H2421](#) [H4616](#) [H0853](#)

אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם:
Mungu-wa baba-zenu anawapa ninyi
[H0430](#) [H0001](#) [H5414](#)

Sikia sasa, ee Israeli, amri na sheria nitakazokufundisha wewe. Zifuata ili upate kuishi na uingie kuimiliki nchi ambayo Bwana, Mungu wa baba zako anawapa.

2
אֲתֶכֶם מְצִינָה אֲשֶׁר אֲנִי הַדְּבָרִי עַל-תֹּסְפוּ לָא מְצִינָה אֲתֶכֶם
ninyi ninawaamuru mimi ambalo neno juu-ya-msiongeze Msiongeze-
[H0853](#) [H6680](#) [H0595](#) [H1697](#) [H3254](#) [H3808](#)

אֱלֹהֵיכֶם יְהוָה מְצִינָה אֶת-לְשׁוֹנִי מִמֶּנִּי וְיִרְשָׁתֶם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֲתֶכֶם
Mungu-wenu Yahwe amri-za - kuzishika kutoka-kwalo msipunguze wala-msipunguze-
[H0430](#) [H3068](#) [H4687](#) [H0853](#) [H8104](#) [H1639](#) [H3808](#)

אֲשֶׁר אֲנִי מְצִינָה אֲתֶכֶם:
ambazo mimi ninawaamuru ninyi
[H0595](#) [H6680](#) [H0853](#)

Usiongeze wala usipunguze chochote ninachowaamuru ninyi, ila myashike maagizo ya Bwana Mungu wenu ambayo nawapa.

3
כִּי-כָל-פְּעוּרֵי-בַעַל יְהוָה עָשָׂה אֲשֶׁר-אַתָּה הָרֵאתָ עֵינֵיכֶם מִכֹּחַ יְהוָה מִכֹּחַ יְהוָה
kila-kwa-sababu katika-Baal-Peori Yahwe alifanya ambayo- - yaliona Macho-yenu
[H3605](#) [H1187](#) [H3068](#) [H0853](#) [H7200](#)

אֱלֹהֵיךָ יְהוָה הַשְׁמִידוּ פְּעוּרֵי-בַעַל אַחֲרַי הַלְּוָא אֲשֶׁר הָאִישׁ מִכֹּחַ יְהוָה מִכֹּחַ יְהוָה
Mungu-wako Yahwe alimwangamiza Baal-Peori nyuma-ya alifuata ambaye mtu
[H0430](#) [H3068](#) [H8045](#) [H1187](#) [H1980](#) [H0376](#)

מִכֹּחַ יְהוָה
kutoka-katikati-yako
[H7130](#)

Mliona kwa macho yenu wenyewe kile Bwana alichokifanya kule Baal-Peori. Bwana Mungu wenu aliwaangamiza kutoka miongoni mwenu kila mmoja aliyemfuata Baali wa Peori,

4
הַיּוֹם כִּלְכֵם תִּים אֱלֹהֵיכֶם בֵּיתְהוָה הַדְּבָרִים וְאַתָּם
leo nyote mko-hai Mungu-wenu na-Yahwe mlioshikamana Lakini-ninyi
[H3117](#) [H3605](#) [H0430](#) [H3068](#) [H1695](#)

lakini ninyi nyote mlioshikamana na Bwana kwa uthabiti, Mungu wenu, mko hai mpaka leo.

	וְהִנֵּה	צִוִּי	כַּאֲשֶׁר	וּמִשְׁפָּטִים	חֻקִּים	אֲתֹכֶם	לְמִדְרֵי	וְרֵאֵה	5
	Yahwe	aliniamuru	kama	na-hukumu	amri	ninyi	nimewafundisha	Tazama	
	H3068	H6680		H4941	H2706	H0853	H3925	H7200	
לְרִשְׁתָּהּ:	שָׁמָּה	בָּאִים	אֲתֶם	אֲשֶׁר	הָאָרֶץ	בְּקֶרֶב	כֹּן	לַעֲשׂוֹת	אֱלֹהֵי
kuimiliki	huko	mnaingia	ninyi	ambayo	nchi	katikati-ya	hivyo	kufanya	Mungu-wangu
H3423	H8033	H0935			H0776	H7130			H0430

Tazama, nimewafundisha amri na sheria kama Bwana Mungu wangu alivyoniimuru mimi, ili mzifuate katika nchi mnayoiingia kuimiliki.

	לְעֵינֵי	וּבִינְתֹכֶם	חֻכְמַתְכֶם	הוּא	כִּי	וְעֲשִׂיתֶם	וּשְׁמַרְתֶּם	6	
	machoni-pa	na-ufahamu-wenu	hekima-yenu	hiyo	kwa-sababu	na-mzifanye	Zishikeni		
		H0998	H2451	H1931			H8104		
	עַם-	רַק	וְאָמְרוּ	הָאֱלֹהִים	כֹּל-	אֵת	וְשָׁמְעוּן	אֲשֶׁר	הָעַמִּים
taifa-	hakika	na-yatasema	hizi	amri	yote-	-	yatasikia	ambayo	mataifa
	H7535	H0559	H0428	H2706	H3605	H0853	H8085		
			הִזֵּה:	הַנְּדוּל	הַנְּי	וְנִבְּוֹן	חֻכֶּם		
			hili	kubwa	taifa	na-lenye-ufahamu	lenye-hekima		
			H2088			H0995	H2450		

Zishikeni kwa uangalifu, kwa kuwa hii itaonyesha hekima na ufahamu wenu kwa mataifa, ambayo yatasikia kuhusu amri zote hizi, nao watasema, "Hakika taifa hili kubwa ni watu wenye hekima na ufahamu."

	כִּי־תִהְיֶה	אֵלָיו	קָרִיבִים	אֱלֹהִים	לוֹ	אֲשֶׁר-	נְדוּל	נְי	מִי-	כִּי	7
	kama-Yahwe	nalo	wa-karibu	mungu	lina	ambalo-	kubwa	taifa	ni-lipi-	Kwa-sababu	
	H3068	H0413	H7138	H0430					H4310		
						אֵלָיו:	קָרָאנוּ	בְּכֹל-	אֱלֹהֵינוּ		
						kwake	tunapoita	katika-yote-	Mungu-wetu		
						H0413	H7121	H3605	H0430		

Ni taifa gani jingine lililo kubwa kiasi cha kuwa na miungu yao iliyo karibu nao kama Bwana Mungu wetu alivyo karibu nasi wakati wowote tunapomwomba?

	הַתּוֹרָה	כֹּל	צְדִיקִים	וּמִשְׁפָּטִים	חֻקִּים	לוֹ	אֲשֶׁר-	נְדוּל	נְי	וּמִי	8
	sheria	kama-yote	za-haki	na-hukumu	amri	lina	ambalo-	kubwa	taifa	Na-ni-lipi	
	H8451	H3605	H6662	H4941	H2706					H4310	
						הַיּוֹם:	לְפָנֶיכֶם	נָתַן	אֲנֹכִי	אֲשֶׁר	הַיּוֹת
						leo	mbele-yenu	ninaweka	mimi	ambayo	hii
						H3117	H6440	H5414	H0595		H2063

Nalo ni taifa gani jingine lililo kubwa hivi lenye kuwa na amri na sheria za haki kama hizi ninazoweka mbele yenu leo?

	הַדְּבָרִים	אֵת-	תִּשְׁכַּח	פֶּן-	מָאֵד	נַפְשְׁךָ	וּשְׁמֹר	לְךָ	הַשְּׁמֶר	לְךָ	9
	mambo	-	ukasahau	usije-	sana	nafsi-yako	na-uishike	wewe	jihadharini	Tu	
	H1697	H0853	H7911	H6435	H3966	H5315	H8104		H8104	H7535	
	יְמֵי	כֹּל	מִלְּבַבְךָ	יְסוּרוּ	וּפֶן-	עֵינֶיךָ	רָאוּ	אֲשֶׁר-			
	siku-za	yote	moyoni-mwako	yakatoka	na-usije-	macho-yako	yaliona	ambayo-			
	H3117	H3605	H3824	H5493	H6435	H7200					
			בְּנִיד:	וְלִבִּי	לְבַנִּיד	וְהוֹדַעְתֶּם	חֲנִיד				
			wana-wako	na-wana-wa	wana-wako	na-uwafundishe	maisha-yako				
						H3045					

Mwe waangalifu, na makini ili msije mkasahau mambo ambayo mliyaona kwa macho yenu, wala kuyaacha yaondoke moyoni mwenu siku zote za uhai wenu. Mwafundishe hayo watoto wenu na watoto wao baada yao.

יְהוָה	בְּאֵמֶר	בְּחֶרֶב	אֱלֹהֵיךָ	יְהוָה	לְפָנַי	עֲמַדָּה	אֲשֶׁר	יוֹם	10
Yahwe	aliposema	katika-Horebu	Mungu-wako	Yahwe	mbele-ya	ulisimama	ambayo	siku	
H3068	H0559	H2722	H0430	H3068	H6440	H5975		H3117	
אֲשֶׁר	דְּבָרַי	אֶת־	וְאִשְׁמַעְיִזִּיעַ	הָעַם	אֶת־	לִי	תִּקְהַל־	אֵלַי	
ambayo	maneno-yangu	-	na-niwasikizie	watu	-	kwangu	wakusanye-	kwangu	
	H1697	H0853	H8085		H0853		H6950	H0413	
וְאֶת־	הָאֲדָמָה	עַל־	חַיִּים	הֵם	אֲשֶׁר	כָּל־	אֶתִּי	לִירְאָה	יִלְמְדוּן
na-	ardhi	juu-ya	wako-hai	wao	ambazo	siku	yote-	mimi	kuniogopa
H0853	H0127			H1992		H3117	H3605	H0853	H3372
								H3925	
								וְלִמְדוּן:	בְּנֵיהֶם
								watawafundisha	wana-wao
								H3925	

Kumbuka siku uliyosimama mbele za Bwana Mungu wako kule Horebu, wakati aliponiambia, "Wakutanishe watu mbele yangu wasikie maneno yangu ili kwamba waweze kujifunza kuniheshimu kwa muda wote watakaoshi katika nchi, nao waweze kuwafundisha watoto wao maneno hayo."

עַד־	בְּאֵשׁ	בְּעַר	וְהַרְר	הַרְר	תַּחַת	וְתַעֲמְדוּן	וְתִקְרְבוּן	11
hadi-	kwa-moto	ulikuwa-ukiwaka	na-mlima	mlima	chini-ya	mkasimama	Mkakaribia	
H5704	H0784		H2022	H2022	H8478	H5975	H7126	
			וְעַרְפָּל:	עֲנָן	חֶשֶׁךְ	הַשָּׁמַיִם	לֵב	
			na-ukungu-mzito	wingu	giza	mbingu	moyo-wa	
			H6205	H6051	H2822	H8064		

Missogea karibu na mkasimama chini ya mlima wakati ulipowaka moto mpaka mbinguni juu, pamoja na mawingu meusi na giza nene.

שְׁמַעִים	אֲתֵם	דְּבָרִים	קוֹל	הָאֵשׁ	מִתּוֹךְ	אֲלֵיכֶם	יְהוָה	וַיִּדְבֵּר	12
mlisikia	ninyi	maneno	sauti-ya	moto	kutoka-katikati-ya	kwenu	Yahwe	Akasema	
H8085		H1697		H0784	H8432	H0413	H3068	H1696	
			קוֹל:	זוֹלָתִי	רְאִים	אֵינְכֶם	וְתִמְוֶנָה		
			sauti	isipokuwa	mliona	hamkuona-	lakini-umbo		
				H2108	H7200	H0369	H8544		

Ndipo Bwana alipozungumza nanyi kutoka moto. Mkasikia sauti ya maneno lakini hamkuona umbo, kulikuwa na sauti tu.

הַדְּבָרִים	עֲשֵׂרֶת	לַעֲשׂוֹת	אֲתֶכֶם	צְנֵה	אֲשֶׁר	בְּרִיתוֹ	אֶת־	לְכֶם	וַיִּגַּד	13
amri	kumi	kufanya	ninyi	aliamuru	ambalo	agano-lake	-	ninyi	Akawatangazia	
H1697	H6235		H0853	H6680		H1285	H0853	H5046		
									וַיִּכְתְּבֶם	
									עַל־	
									juu-ya-	
									akaziandika	
									H3789	

Aliwatangazia Agano lake na Amri Kumi, ambazo aliwaamuru mzifuate, kisha akaziandika juu ya vibao viwili vya mawe.

וּמִשְׁפָּטִים	חֻקִּים	אֲתֶכֶם	לְלַמֵּד	הַהוּא	בְּעֵת	יְהוָה	צְנֵה	וְאֵתִי	14
na-hukumu	amri	ninyi	kuwafundisha	ule	wakati	Yahwe	aliamuru	Na-mimi	
H4941	H2706	H0853	H3925	H1931	H6256	H3068	H6680	H0853	
			לְרִשְׁתָּהּ:	שְׁמָה	עֲבָרִים	אֲתֶם	אֲשֶׁר	בְּאֶרֶץ	אֲתֶם
			kuimiliki	huko	mnavuka	ninyi	ambayo	katika-nchi	hizo
			H3423	H8033				H0776	H0853

Naye Bwana alinielekeza wakati huo kuwafundisha ninyi sheria na amri ambazo mnapaswa kuzifuata katika nchi ambayo mnavuka Yordani kuimiliki.

15 וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם כִּי לֹא רִאִיתֶם כָּל-תְּמוּנָה בַּיּוֹם
 Jihadharini sana kwa-nafsi-zenu kwa-sababu hamkuona-mliona lolote-siku umbo
[H8104](#) [H3966](#) [H5315](#) [H3808](#) [H7200](#) [H3605](#) [H8544](#) [H3117](#)

דְּבַר יְהוָה אֵלֵיכֶם בְּחָרָב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ:
 aliposema Yahwe kwenu katika-Horebu kutoka-katikati-ya moto
[H1696](#) [H3068](#) [H0413](#) [H2722](#) [H8432](#) [H0784](#)

Hamkuona umbo la aina yoyote siku ambayo Bwana alizungumza nanyi kule Horebu kutoka kwenye moto. Kwa hiyo mjihadhari kwa uangalifu sana,

16 פֶּן-תִּשְׁחַתְּוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֵן לְכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל-סִמּוֹל תִּבְנִית
 msije-mkajiharibu na-mkafanya kwenu sanamu umbo-la kitu-chochote mfano-wa
[H6435](#) [H7843](#) [H8403](#) [H6459](#) [H8544](#) [H3605](#) [H5566](#) [H8403](#)

זָכַר אוּ נִקְבָּה:
 mwanaume au mwanamke
[H2145](#) [H5347](#)

ili msije mkajichafua na kujitengenezea sanamu au kinyago chenye umbo lolote kama la mwanaume au mwanamke,

17 תִּבְנִית כָּל-בְּהֵמָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ תְּבוּנַת כָּל-צִפּוֹר כֹּנֵף
 mfano-wa mnyama- aliye duniani mfano-wa ndege- yeyote mwenye-mbawa
[H8403](#) [H3605](#) [H0929](#) [H0776](#) [H8403](#) [H3605](#) [H6833](#) [H3671](#)

אֲשֶׁר תֵּעוֹף בְּשָׁמַיִם:
 ambaye huruka mbinguni
[H8064](#)

au kama mnyama aliye juu ya nchi au ndege yeyote arukaye angani,

18 תִּבְנִית כָּל-רֶמֶשׂ בְּאֶרְצָה תִּבְנִית כָּל-דְּגָה אֲשֶׁר-בְּמַיִם מֵתַחַת
 mfano-wa kitambaacho ardhini mfano-wa samaki- yeyote aliye- majini chini-ya
[H8403](#) [H3605](#) [H0127](#) [H8403](#) [H7430](#) [H1710](#) [H4325](#) [H8478](#)

לְאֶרֶץ:
 ardhi
[H0776](#)

au kama kiumbe kitambaacho juu ya ardhi au samaki yeyote aliye ndani ya maji.

19 וּפֶן-תִּשָּׂא עֵינְךָ הַשְּׁמַיִם וְרָאִיתָ אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם
 na-usije-ukainua macho-yako mbinguni na-ukaona mbinguni jua na-ukashawishika na-ukavitumikia
[H6435](#) [H5375](#) [H8064](#) [H7200](#) [H0853](#) [H8121](#) [H0853](#) [H3394](#) [H0853](#)

הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-הַיָּם
 nyota yote jeshi-la mbingu na-ukashawishika na-ukavitumikia havyo na-ukavitumikia
[H3556](#) [H3605](#) [H8064](#) [H5080](#) [H7812](#) [H5647](#)

אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶתְּם לְכֹל הַיָּם וְאֶתְּם לְכֹל הַיָּם וְאֶתְּם לְכֹל הַיָּם
 ambavyo amevigawia Yahwe Mungu-wako havyo kwa-wote mataifa chini-ya yote-
[H3068](#) [H0430](#) [H0853](#) [H3605](#) [H8478](#) [H3605](#)

הַשָּׁמַיִם:
 mbingu
[H8064](#)

Na utazamapo juu angani na ukalionona jua, mwezi na nyota na vyote vinavyoipamba mbingu, usije ukashawishiwa kuviinamia na kuviabudu vile ambavyo Bwana Mungu wenu alivyogawia mataifa yote chini ya mbingu.

מִמִּצְרַיִם חֲמָצָה מִכּוּר אַתְּכֶם וַיּוֹצֵא יְהוָה לָקַח וְאַתְּכֶם 20
 kutoka-Misri chuma kutoka-tanuru-ya ninyi akawatoa Yahwe alichukua Lakini-ninyi
[H4714](#) [H1270](#) [H3564](#) [H0853](#) [H3318](#) [H3068](#) [H3947](#) [H0853](#)

לְהוֹיֹת לֹ לְעַם נִחְלָה כִּיּוֹם הַזֶּה:
 hii kama-leo urithi watu-wa kwake kuwa
[H2088](#) [H3117](#) [H5159](#) [H1961](#)

Lakini kwenu ninyi, Bwana amewatoa kutoka kwenye tanuru ya kuyeyushia chuma, katika Misri kuwa watu wa urithi wake kama mlivyo sasa.

וַיְהִי הַתְּאֵנִיָּה בִּי עַל- דְּבָרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע לְבַלְתִּי 21
 Na-Yahwe alikasirikia- mimi kwa-sababu-ya- maneno-yenu akaapa kwamba-sitavuka-
[H3068](#) [H0599](#) [H1115](#) [H0935](#) [H0413](#) [H0776](#) [H1115](#)

עָבְרִי אֶת- הַיַּרְדֵּן וּלְבַלְתִּי- בָּא אֶל- הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
 kuvuka-kwangu - Yordani na-kwamba-siingi- kuingia kwa- nchi nzuri ambayo
[H0853](#) [H3383](#) [H1115](#) [H0935](#) [H0413](#) [H0776](#)

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נִחְלָה:
 Yahwe Mungu-wako anakupa wewe urithi
[H3068](#) [H0430](#) [H5414](#) [H5159](#)

Bwana alinikasirikia kwa sababu yenu na akaapa kwamba sitavuka Yordani kuingia katika nchi nzuri Bwana Mungu wenu anayowapa kuwa urithi wenu.

כִּי אֲנֹכִי מַת בְּאֶרֶץ הַזֹּאת אֵינִי עָבֵר אֶת- הַיַּרְדֵּן 22
 Kwa-sababu mimi ninakufa katika-nchi hii sitavuka- nitavuka - Yordani
[H0595](#) [H4191](#) [H0776](#) [H2063](#) [H0369](#) [H0853](#) [H3383](#)

וְאַתָּם עָבְרִים וַיִּרְשְׁתֶּם אֶת- הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת:
 lakini-ninyi mnavuka na-mtamiliki - nchi nzuri hii
[H3423](#) [H0853](#) [H0776](#) [H2063](#)

Nitakufa katika nchi hii; sitavuka Yordani, lakini ninyi ni karibu mvuke mkaimiliki ile nchi nzuri.

הַשְּׁמָרִי לָכֶם פֶּן- תִּשְׁכַּחוּ אֶת- בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת 23
 Jihadharini ninyi msije- mkasahau - agano-la Yahwe Mungu-wenu ambalo alifanya
[H8104](#) [H6435](#) [H7911](#) [H0853](#) [H1285](#) [H3068](#) [H0430](#) [H3772](#)

עִמָּכֶם וְעִשְׂתֶּם לָכֶם פְּסֹל' תְּמוּנַת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 nanyi na-mkafanya kwenu sanamu mfano-wa kitu-chochote ambacho alikukataza Yahwe
[H6459](#) [H6459](#) [H8544](#) [H3605](#) [H6680](#) [H3068](#)

אֱלֹהֶיךָ:
 Mungu-wako
[H0430](#)

Jihadharini msilisahau Agano la Bwana Mungu wenu lile alilofanya nanyi; msijitengenezee sanamu katika umbo la kitu chochote ambacho Bwana Mungu wenu amewakataza.

כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲכַלָּה הוּא אֵל קִנְיָא: פ
 Kwa-sababu Yahwe Mungu-wako moto ulao yeye Mungu mwenye-wivu P
[H3068](#) [H0430](#) [H0784](#) [H0398](#) [H1931](#) [H0410](#) [H7067](#)

Kwa kuwa Bwana Mungu wenu ni moto ulao, Mungu mwenye wivu.

כָּאֵרֶץ katika-nchi H0776	וְנוֹשְׁנֵתָם na-mkawa-wazee H3462	בָּנִים wana	וּבָנֵי na-wana-wa	בָּנִים wana	תּוֹלֵד kuzaa H3205	כִּי- Mtakapozaa-
הָרַע uovu	וַעֲשִׂיתָם na-mkafanya	כֹּל kitu-chochote H3605	תְּמוּנַת mfano-wa H8544	פְּסֹל' sanamu H6459	וַעֲשִׂיתָם na-mkafanya	וְהִשְׁחַתְּתָם na-mkajiharibu H7843
			לְהַכְעִיפוֹ: kumkasirisha H3707	אֱלֹהֶיךָ Mungu-wako H0430	יְהוָה- Yahwe- H3068	בְּעֵינַי machoni-pa

Baada ya kuwa na watoto na wajukuu na kuishi katika nchi hiyo siku nyingi, tena kama mkijichafua na kutengeneza sanamu ya aina yoyote, mkifanya maovu machoni pa Bwana Mungu wenu na kumfanya awe na hasira,

אָבֵד mtaangamia H0006	כִּי- kwamba-hakika-	הָאָרֶץ ardhi H0776	וְאֶת- na-	הַשָּׁמַיִם mbingu H8064	אֶת- -	הַיּוֹם leo H3117	בְּכֶם juu-yenu	הַעֵידוּתִי Ninashuhudia	
שָׁמָּה huko H8033	הַיַּרְדֵּן Yordani H3383	אֶת- -	עֲבָרִים mnavuka	אֲתָם ninyi	אֲשֶׁר ambayo	הָאָרֶץ nchi H0776	מֵעַל kutoka-juu-ya	מְהֵרָה haraka	תֵּאבְדוּן mtaangamia H0006
הַשְּׂמֵד hakika-mtaangamizwa- H8045	כִּי kwa-sababu	עָלֶיהָ juu-yake	יָמִים siku H3117	תֵּאֲרִיכּוּן mtaishi-muda-mrefu H0748	לֹא- hamtaishi-	לְרִשְׁתָּהּ kuimiliki H3423		תִּשְׂמְדוּן: mtaangamizwa H8045	

ninaziita mbingu na nchi kama mashahidi dhidi yenu siku hii kwamba mtaangamia mara moja kutoka nchi ile ambayo mnavuka Yordani kuimiliki. Hamtaishi kule kwa muda mrefu bali kwa hakika mtaangamizwa.

מַתִּי watu-wachache H4962	וְנוֹשְׂאֵרְתָם na-mtabaki H7604	בְּעַמִּים miongoni-mwa-mataifa	אֲתֶכֶם ninyi H0853	יְהוָה Yahwe H3068	וְהַפְּיִץ Atawatawanya	
שָׁמָּה: huko H8033	אֲתֶכֶם ninyi H0853	יְהוָה Yahwe H3068	יִנְתֶּנּוּ atawaongoza	אֲשֶׁר ambako	בְּנוֹתָם miongoni-mwa-mataifa	מִסָּפֵר kwa-hesabu H4557

Bwana atawatawanya miongoni mwa mataifa, na ni wachache wenu tu watakaosalia miongoni mwa mataifa hayo ambayo Bwana atawafukuzia.

אֲשֶׁר ambayo H0068	וְאֵבֶן na-jiwe H0068	עֵץ mti H6086	אָדָם mwanadamu H0120	יָדַי mikono-ya H3027	מַעֲשֵׂה kazi-ya H4639	אֱלֹהִים miungu H0430	שָׁם huko H8033	וַעֲבַדְתֶּם- Mtawatumikia- H5647
יְרִיחוֹ: inanusa H7306	וְלֹא wala-hainusi- H3808	יֵאֲכָלוּ inakula H0398	וְלֹא wala-haili- H3808	יִשְׁמְעוּן inasikia H8085	וְלֹא wala-haisikii- H3808	יֵרְאוּן inaona H7200	לֹא- haioni- H3808	

Huko mtaabudu miungu ya miti na mawe iliyotengenezwa na watu, ambayo haiwezi kuona au kusikia wala kula au kunusa.

29
 וּבִקְשׁוֹתַי וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 utampata ukimtafuta na-utampata Mungu-wako Yahwe - kutoka-huko Mtamtafuta
[H1875](#) [H4672](#) [H0430](#) [H3068](#) [H0853](#) [H8033](#) [H1245](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 nafsi-yako na-kwa-yote- moyo-wako kwa-yote-
[H5315](#) [H3605](#) [H3824](#) [H3605](#)

Lakini kama mtamtafuta Bwana Mungu wenu, mtampata; kama mtamtafuta kwa moyo wenu wote na kwa roho yote.

30
 כִּי וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 kwa-utarudi siku mwisho-wa haya mambo yote yatakapokujia yako Katika-dhiki
[H5704](#) [H7725](#) [H3117](#) [H0319](#) [H0428](#) [H1697](#) [H3605](#) [H4672](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 sauti-yake na-utaisikia Mungu-wako Yahwe
[H8085](#) [H0430](#) [H3068](#)

Wakati mnapokuwa katika dhiki, nayo mambo haya yote yamewatokea siku hizo, ndipo mtamrudia Bwana Mungu wenu na kumtii.

31
 וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 atakuacha hatakuacha- Mungu-wako Yahwe mwenye-huruma Mungu Kwa-sababu
[H7503](#) [H3808](#) [H0430](#) [H3068](#) [H7349](#) [H0410](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 baba-zako agano-la - atasahau wala-hatasahau- atakuangamiza wala-hatakuangamiza-
[H0001](#) [H1285](#) [H0853](#) [H7911](#) [H3808](#) [H7843](#) [H3808](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 kwao aliapa ambalo
[H7650](#)

Kwa maana Bwana Mungu wenu ni Mungu mwenye huruma, hatawaacha au kuwaangamiza wala kusahau Agano alilofanya na baba zenu, alilowathibitishia kwa kiapo.

32
 וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 tangu- kabla-yako zilikuwa ambazo- za-zamani kuhusu-siku tafadhali uliza- Kwa-sababu
[H6440](#) [H1961](#) [H7223](#) [H3117](#) [H4994](#) [H7592](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 na-kutoka-mwisho-wa ardhi juu-ya- mwanadamu Mungu alimuumba ambayo siku
[H0776](#) [H0120](#) [H0430](#) [H3117](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 au hili kubwa kama-jambo je-kumewahi-kuwa mbingu mwisho-wa na-hadi- mbingu
[H2088](#) [H1697](#) [H1961](#) [H8064](#) [H5704](#) [H8064](#)

וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ וּבְקִשְׁתְּךָ
 kama-hilo kumewahi-kusikiwa
[H3644](#) [H8085](#)

Sasa uliza kuhusu siku za zamani, zamani kabla ya wakati wako, tangu siku ile Mungu alipomuumba mtu juu ya nchi, uliza kutoka mwisho mmoja wa mbingu mpaka mwisho mwingine wa mbingu. Je, kumepata kutokea jambo jingine lililo kubwa kama hili, au kuna jambo jingine kama hilo limepata kusikiwa?

שְׂמֵעָה	כְּאִשֶּׁר-	הָאֵשׁ	מִתּוֹךְ-	מִדְבָּר	אֱלֹהִים	קוֹל	עַם	הַשְּׂמֵעַ	33
ulivyosikia	kama-	moto	kutoka-katikati-ya-	akinena	Mungu	sauti-ya	watu	Je-wamesikia	
H8085		H0784	H8432	H1696	H0430			H8085	

אֶתָּה וְיָחִי:
na-akaishi wewe
[H2421](#)

Je, kuna watu wengine wowote waliosikia sauti ya Mungu ikizungumza kwenye moto, kama mlivyosikia, nao wakaishi?

גוֹיִ	מִקְרָב	גוֹיִ	לוֹ	לְקַחַת	לָבוֹא	אֱלֹהִים	הַנְּסִיחַ	וְאוֹ	34
taifa	kutoka-katikati-ya	taifa	kwake	kuchukua	kuja	Mungu	je-amejaribu	Au	
	H7130			H3947	H0935	H0430	H5254		

חֲזָקָה וּבְיָד
wenye-nguvu na-kwa-mkono
[H2389](#) [H3027](#)

וּבְמִלְחָמָה וּבְמוֹפְתִים
na-kwa-vita na-kwa-miujiza
[H4421](#) [H4159](#)

בְּאִתָּת בְּמִסְתָּה
kwa-ishara kwa-majaribu
[H0226](#)

אֲשֶׁר- כָּכֵל גְּדֻלִים וּבְמוֹרָאִים
ambayo-kama-yote makubwa na-kwa-mambo-ya-kutisha
[H3605](#)

וּבְרוּעַ וְנִטְוֶה
na-kwa-mkono ulionyosha
[H5186](#) [H2220](#)

לְעֵינַיָּךְ: בְּמִצְרַיִם אֱלֹהֵיכֶם יְהוָה לָכֶם עָשָׂה
mbele-ya-macho-yako katika-Misri Mungu-wenu Yahwe kwenu alifanya
[H4714](#) [H0430](#) [H3068](#)

Je, kuna mungu yeyote amepata kujaribu mwenyewe kuchukua taifa moja kutoka taifa lingine, kwa mapigo, kwa ishara za miujiza na maajabu, kwa vita, kwa mkono wenye nguvu na mkono ulionyosha au kwa matendo makuu ya kutisha, kama yale ambayo Bwana Mungu wenu aliyofanya kwa ajili yenu huko Misri mbele ya macho yenu?

עוֹד	אֵין	הָאֱלֹהִים	הוּא	יְהוָה	כִּי	לְדַעַת	הִרְאָתְךָ	אֶתָּה	35
mwingine	hakuna	ndiye-Mungu	yeye	Yahwe	kwamba	kujua	ulionyeshwa	Wewe	
H5750	H0369	H0430	H1931	H3068		H3045	H7200		

מִלְבָּדוֹ:
ila-yeye
[H0905](#)

Mlionyeshwa mambo haya ili mpate kujua kuwa Bwana ndiye Mungu; hakuna mwingine ila yeye.

הָאָרֶץ	וְעַל-	לְיִסְרָאֵל	קוֹל	אֶת-	הַשְּׂמִיעָה	הַשְּׂמִימִים	מִן-	36
ardhi	na-juu-ya-	kukuadhibu	sauti-yake	-	alikusikilizisha	mbingu	Kutoka-	
H0776		H3256			H0805	H8064		

הָאֵשׁ: מִתּוֹךְ שְׂמֵעָה וּדְבָרָיו
moto kutoka-katikati-ya ulisikia na-maneno-yake mkubwa
[H0784](#) [H8432](#) [H8085](#) [H1697](#)

הִרְאָתְךָ אֶת-
alikuonyesha -
[H0853](#) [H7200](#)

Kutoka mbinguni amewasikizisha sauti yake ili kuwaadilisha. Hapa duniani aliwaonyesha moto wake mkubwa, nanyi mlisikia maneno yake kutoka kwenye ule moto.

אַחֲרָיו	בְּזָרְעוֹ	וַיִּבְחַר	אֲבֹתָיו	אֶת-	אֶתְבֹּ	כִּי	וְתַחַת	37
baada-yao	uzao-wao	aliwachagua	baba-zako	-	aliwapenda	kwamba	Na-kwa-sababu	
	H2233	H0977	H0001	H0853	H0157		H8478	

מִמִּצְרַיִם: הַנְּדָל בְּכַחוֹ
kutoka-Misri kubwa kwa-nguvu-yake
[H4714](#)

בְּפָנָיו
kwa-uwepo-wake
[H6440](#)

וַיּוֹצֵאֲךָ
akakutoa
[H3318](#)

Kwa sababu aliwapenda baba zenu na alichagua wazao wao baada yao, aliwatoa katika nchi ya Misri kwa Uwepo wake na kwa uwezo wake mkuu,

43 אֶת־ בְּצֵר בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישָׁר לְרֵאֵי־בְנֵי וְאֶת־ רָאמוֹת
 Beseri - jangwani katika-nchi ya-uwanda kwa-Wareubeni na- Ramothi
[H1221](#) [H0853](#) [H0776](#) [H4334](#) [H7206](#) [H0853](#) [H7216](#)

בְּגִלְעָד לְגַדִּי וְאֶת־ גּוֹלָן בְּבָשָׁן לְמַנַּשֶׁה
 katika-Gileadi na- Golani katika-Bashani kwa-Wamanase
[H1568](#) [H1425](#) [H0853](#) [H1474](#) [H1316](#) [H4520](#)

Miji hiyo ilikuwa: Bezeri katika tambarare ya jangwa kwa ajili ya Wareubeni; Ramothi katika nchi ya Gileadi kwa ajili ya Wagadi; nao mji wa Golani katika nchi ya Bashani kwa ajili ya Wamanase.

44 וְזֵאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־ שֵׁם מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 Na-hii sheria ambayo- aliweka Musa wana-wa Israeli
[H8451](#) [H2063](#) [H4872](#) [H6440](#) [H3478](#)

Hii ndiyo sheria Mose aliyoweka mbele ya Waisraeli.

45 אֵלֶּה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְשָׁפְטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 Hizi shuhuda na-amri na-hukumu ambazo alisema Musa wana-wa Israeli
[H0428](#) [H2706](#) [H4941](#) [H1696](#) [H4872](#) [H0413](#) [H3478](#)

מִמִּצְרַיִם: בְּצֵאתָם
 kutoka-Misri walipotoka
[H4714](#) [H3318](#)

Haya ndiyo masharti, amri na sheria Mose aliyowapa wana wa Israeli wakati walitoka Misri,

46 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּנֵיָא מוֹל בְּעוֹרְבֵית סִיחוֹן
 Ng'ambo-ya Yordani katika-bonde mkabala-na Beth-Peori katika-nchi-ya Sihoni
[H5676](#) [H3383](#) [H1516](#) [H4136](#) [H1047](#) [H0776](#) [H5511](#)

מִלְּךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי
 mfalme-wa Waamori aliishi ambaye katika-Heshboni ambaye alimpiga Musa na-wana-wa
[H4428](#) [H0567](#) [H3427](#) [H2809](#) [H5221](#) [H4872](#)

יִשְׂרָאֵל: בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם
 Israeli walipotoka kutoka-Misri
[H3478](#) [H3318](#) [H4714](#)

nao walikuwa katika bonde karibu na Beth-Peori mashariki ya Yordani, katika nchi ya Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala Heshboni, naye alishindwa na Mose na Waisraeli walipokuja toka Misri.

47 וַיִּירְשׁוּ אֶת־ אֶרְצוֹ וְאֶת־ וְאֶרֶץ עֹג וּמְלֶכֶה־ מִלְּכֵי שֵׁנִי מִלְּכֵי
 Wakaimiliki - nchi-yake na- nchi-ya Ogu mfalme-wa Bashani wafalme wawili-wa
[H0853](#) [H0776](#) [H0853](#) [H0776](#) [H5747](#) [H4428](#) [H1316](#) [H8147](#) [H4428](#)

הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שְׂמֹשׁ:
 Waamori ambao ng'ambo-ya Yordani upande-wa-mashariki jua
[H0567](#) [H5676](#) [H3383](#) [H4217](#) [H8121](#)

Waliimiliki nchi yake na nchi ya Ogu mfalme wa Bashani, wafalme wawili Waamori waliotawala mashariki ya Yordani.

48 מִעֵרֶב אֲשֶׁר עַל־ שְׂפַת־ גַּחֲלֵי אֲרֹנִי וְעַד־ הַר שִׁיאוֹן
 Kutoka-Aroeri ambayo juu-ya- ukingo-wa bonde-la Arnoni na-hadi- mlima- Sioni
[H6177](#) [H0769](#) [H5704](#) [H2022](#) [H7865](#)

הָיָא: חֶרְמוֹן
 ambao ni-Hermoni
[H1931](#) [H2768](#)

Nchi hii ilienea kutoka Aroeri ukingoni mwa Bonde la Arnoni mpaka Mlima Sioni (yaani Hermoni),

תַּחַת	הָעֲרָבָה	יָם	וְעַד	מִזְרְחָהּ	יַרְדֵּן	עֵבֶר	הָעֲרָבָה	וְכָל-
chini-ya	Araba	bahari-ya	na-hadi	mashariki	Yordani	ng'ambo-ya	Araba	na-yote-
H8478	H6160	H3220	H5704	H4217	H3383	H5676	H6160	H3605
						פ	הַפְּסָגָה:	אַשְׁלֵת
						P	Pisga	miteremko-ya
							H6449	H0794

pamoja na eneo lote la Araba mashariki ya Yordani, na kuenea mpaka Bahari ya Araba kwenye miteremko ya Pisga.